

FIȘA DISCIPLINEI

1. DATE DESPRE PROGRAM

1.1 INSTITUȚIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR	UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
1.2 FACULTATEA	FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3 DEPARTAMENTUL	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE
1.4 DOMENIUL DE STUDII	TEOLOGIE
1.5 CICLUL DE STUDII	LICENȚĂ
1.6 PROGRAMUL DE STUDIU / CALIFICAREA	TEOLOGIE PASTORALĂ

2. DATE DESPRE DISCIPLINĂ

2.1 DENUMIREA DISCIPLINEI	DREPT CANONIC ORTODOX. ADMINISTRAȚIE ȘI LEGISLAȚIE BISERICESCĂ I						
2.2 TITULARUL ACTIVITĂȚILOR DE CURS	PR. LECT. UNIV. DR. RĂZVAN TUDOR PERȘA						
2.3 TITULARUL ACTIVITĂȚILOR DE SEMINAR	PR. LECT. UNIV. DR. RĂZVAN TUDOR PERȘA						
2.4 ANUL DE STUDIU	III	2.5 SEMESTRUL	5	2.6. TIPUL DE EVALUARE	VP	2.7 REGIMUL DISCIPLINEI	ob
2.8 CODUL DISCIPLINEI	OLR6665			2.9 TIPUL DISCIPLINEI	DS		

3. TIMPUL TOTAL ESTIMAT (ORE PE SEMESTRU AL ACTIVITĂȚILOR DIDACTICE)

3.1 NUMĂR DE ORE PE SĂPTĂMÂNĂ	3	3.2 DIN CARE: CURS	2	3.3 SEMINAR	2
3.4 TOTAL ORE DIN PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT	56	3.5 DIN CARE: CURS	28	3.6 SEMINAR	28
DISTRIBUȚIA FONDULUI DE TIMP:					ore
STUDIUL DUPĂ MANUAL, SUPORT DE CURS, BIBLIOGRAFIE ȘI NOTIȚE					10
DOCUMENTARE SUPLIMENTARĂ ÎN BIBLIOTECĂ, PE PLATFORMELE ELECTRONICE DE SPECIALITATE ȘI PE TEREN					6
PREGĂTIRE SEMINARII/LABORATOARE, TEME, REFERATE, PORTOFOLII ȘI ESEURI					1
TUTORIAT					0
EXAMINĂRI					2

ALTE ACTIVITĂȚI: ACTIVITĂȚI DE APROFUNDARE A TEMATICILOR CANONICE PRIN BAZA DE DATE A CENTRULUI DE STUDII NOMOCANONICE ȘI TEOLOGICE UBB: nomocanon.com și bibliocanonica.com		1
3.7 TOTAL ORE STUDIU INDIVIDUAL	19	
3.8 Total ore pe semestru	75	
3.9 Numărul de credite	4	

4. PRECONDIȚII (ACOLO UNDE ESTE CAZUL)

4.1 DE CURRICULUM	•
4.2 DE COMPETENȚE	•

5. CONDIȚII (ACOLO UNDE ESTE CAZUL)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sală dotată cu aparatura de proiecție pentru prezentarea cursului în tehnica Power Point/ Prezi
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală dotată cu aparatura de proiecție pentru prezentarea cursului în tehnica Power Point/ Prezi

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea și fixarea terminologiei, conceptelor specifice dreptului bisericesc și a Sfințelor Canoane; - Identificarea principiilor de organizare și funcționare ale Bisericii Ortodoxe în canoanele primului mileniu; - Dobândirea unor elemente hermeneutice cu privire la interpretarea canoanelor - Aplicarea canoanelor la organizarea bisericească actuală - Cunoașterea funcționării tuturor organismelor bisericești; - Evaluarea obiectivă a unor situații <i>de facto</i> și interpretarea <i>de iure</i>, în baza cunoștințelor dobândite; - Elaborarea unor lucrări cu caracter științific, cu relevanță practică și formativă, specifice Dreptului și administrației bisericești; - profundarea cunoștințelor dobândite prin elaborarea și dezvoltarea unor cercetări personale cu caracter științific.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale; • Deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții; • Recunoașterea și respectul diversității de ordin social, cultural și religios; • Identificarea și rezolvarea de probleme, luarea deciziilor; • Aplicarea cunoștințelor generale în cadrul contextualizat; • Relaționare socială și comunicare interpersonală eficientă; • Promovarea autonomiei și responsabilității personale; • Dezvoltarea capacității de analiză și sinteză.

7. OBIECTIVELE DISCIPLINEI (REIEȘIND DIN GRILA COMPETENȚELOR ACUMULATE)

7.1 OBIECTIVUL GENERAL AL DISCIPLINEI	• Să cunoască locul Tradiției canonice în viața Bisericii
---------------------------------------	---

7.2 OBIECTIVELE SPECIFICE	<ul style="list-style-type: none"> • Să stăpânească noțiunile fundamentale ale disciplinei • Să cunoască diferitele categorii canonice pe care disciplina le utilizează • Să cunoască raportul dintre partea sacramentală și partea jurisdicțională a Bisericii • Să cunoască modul de constituire a Tradiției canonice • Să cunoască structura Colecției fundamentale de canoane • Să cunoască modul de receptare a Tradiției canonice • Să cunoască principiile canonice • Să înțeleagă modul de manifestare a principiilor canonice în viața Bisericii • Să aplice principiile canonice la situații canonice specifice organizării actuale • Să identifice soluții canonice la probleme aflate în raza de expertiză canonică
---------------------------	---

8. CONȚINUTURI

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. DREPTUL ÎN VIAȚA BISERICII. INTRODUCERE ÎN DREPTUL CANONIC. VALOAREA DREPTULUI CANONIC ÎN BISERICA ORTODOXĂ. CANONIC ȘI NECANONIC ÎN VIAȚA BISERICII	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
2. CONȘTIINȚA CANONICĂ ÎN CADRUL CONȘTIINȚEI BISERICEȘTI	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
3. CONSTITUIREA TRADIȚIEI CANONICE	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
4. NORMELE CANONICE ȘI VALOAREA LOR PENTRU VIAȚA ECLEZIALĂ. CANON ȘI LEGE	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
5. IZVOARELE DREPTULUI CANONIC - INTRODUCERE	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și	Cursul durează două ore

	răspunsuri cu studenții pe tema cursului	
6. PRINCIPALELE CATEGORII DE IZVOARE ALE DREPTULUI CANONIC	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
7. CONSTITUIREA ȘI CONȚINUTUL COLECȚIEI FUNDAMENTALE DE CANOANE	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
8. RECEPTAREA IZVOARELOR DREPTULUI CANONIC ÎN BISERICILE ORTODOXE	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
9. COLECȚIILE CANONICE ȘI IMPORTANȚA LOR ÎN BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
10. RECEPTAREA DREPTULUI BIZANTIN ÎN BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
11. PRINCIPIILE CANONICE ÎN VIAȚA BISERICII	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
12. KATHOLICITATEA BISERICII ȘI PRINCIPIILE CANONICE DERIVATE DIN ACEASTA	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
13. AUTONOMIA ȘI SUBSIDIARITATEA ȘI PRINCIPIILE CANONICE DERIVATE DIN ACESTEA	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore

14. ICONOMIA BISERICESCĂ ȘI PRINCIPIILE CANONICE DERIVATE DIN ACEASTA.	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	Cursul durează două ore
<p>BIBLIOGRAFIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Comentariile Canoniștilor Bizantini</i>, trad. Răzvan Perșa, Ed. Basilica, București, 2024. • <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe. Vol. 1, Studiu introductiv, introduceri, note și traducere RĂZVAN PERȘA</i>, Editura Basilica, 2022. • Răzvan Perșa, „Sensurile termenului <i>κανών</i> în tradiția canonică a Bisericii Ortodoxe în primele patru secole”, <i>Astra Salvensis</i>, an IV, număr 7, 2016, pp. 20-39 • Răzvan Perșa, „Raportul dintre legislația de stat și canoanele Bisericii Ortodoxe în perioada bizantină (sec. V-XII) (The relationship between state legislation and the canons of the Orthodox Church in the Byzantine period (5th-12th centuries)”, în R. Brudiu (ed.) <i>Biserica și Statul, Doxologia</i>, 2023, pp. 63-84. • Răzvan PERȘA, <i>Natura canoanelor și principiile de interpretare a lor în Dreptul canonic ortodox al secolelor XIX-XX</i>, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2021. • Patriciu VLAICU, <i>Canon și libertate</i>, Ed. Presa Univ. Clujeană, Cluj-Napoca, 2013. • Patriciu VLAICU, <i>Lege și comuniune – Organizarea statutară a Bisericii Ortodoxe Române (2007-2012)</i>, Editura PUC, Cluj-Napoca, 2013. • Liviu STAN, <i>Biserica și dreptul. Studii de Drept canonic Teologia Dreptului</i>, ed. coord. de Pr. conf. Univ. Dr. Irimie Marga, Vol. 1, Editura Andreiana, Sibiu, 2009, 292 pp. • Liviu STAN, <i>Biserica și dreptul. Studii de Drept canonic Izvoarele Dreptului canonic ortodox</i>, Vol. 2, ed. coord. de Pr. conf. Univ. Dr. Irimie Marga, Vol. 1, Editura Andreiana, Sibiu, 2009, 404 pp. • Pierre L’Hulier, <i>Dreptul bisericesc la sinoadele ecumenice I-IV</i> (trad. de Pr. Prof. Dr. Alexandru I. Stan), Editura Gnosis, Bucuresti, 2000, 514p; • Liviu-Marius HAROSA, <i>Drept Canonic</i>, Universul Juridic, București, 2013, 232 pp. • Ioan ICĂ JR., „Canon și canoane în teologie”, <i>Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă „Andrei Țașaguna”</i>, VII (2006-2007), pp. 19-46. Reluat în IOAN ICĂ JR., <i>Canonul Ortodoxiei</i>, Deisis, 2007. • Arhid. Prof. dr. Ioan N. FLOCA, <i>Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească</i>, vol. I, EIBMBOR, București, 1990. • Vlasios PHIDAS, <i>Drept canonic, o perspectivă ortodoxă</i>, trad. de Adrian Dinu, Ed. Trinitas, Iași, 2008 • Milaș, Dr., Nicodim, <i>Dreptul bisericesc al Bisericii Orientale</i>, trad. De D. Cornilescu și V. Radu, București, 1915. • Nicodim MILAȘ, <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe însoțite de comentarii</i>, vol. I-III trad. de Uroș Kovincici și Nicolae Popovici, Tipografia Diecezana, Arad, 1930-1936. • D. STĂNILOAE, „Iconomia dumnezeiască, teme al iconomiei bisericești”, în: <i>Ortodoxia</i>, XXI (1969), 1, pp. 3-24. 		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații

1. CANON NORMĂ CANONICĂ, LEGISLAȚIE BISERICESCĂ. DIFERENȚE ȘI ASEMĂNĂRI. EXEMPLIFICARE ȘI ABORDAREA TEXTELOR CANONICE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
2. SCHIMBABILITATEA ȘI NESCHIMBABILITATEA CANOANELOR. EXEMPLIFICĂRI DIN COLECȚIA DE CANOANE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată într-o oră
3. RAPORTUL DINTRE CANON ȘI LEGE, CANON ȘI DOGMĂ, CANON ȘI OBICEI CANONIC.	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată într-o oră
4. CONTRADICȚIILE CANONICE ȘI REZOLVAREA ACESTORA	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată într-o oră
5. NATURA CANOANELOR ȘI PRINCIPIILE DE INTERPRETARE A LOR	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
6. INTERPRETAREA TEXTELOR CANONICE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată într-o oră
7. IDENTIFICAREA ELEMENTULUI DE CONȘTIINȚĂ CANONICĂ ÎN SFINTELE CANOANE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
8. PRINCIPIILE CANONICE ÎN ORGANIZAREA BISERICII ORTODOXE POTRIVIT TEXTELOR CANONICE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema seminarului	Tema este abordată în două ore
9. APLICAREA CANOANELOR ÎN VIAȚA ACTUALĂ A BISERICII. CAZURI CANONICE	Prezentări Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și	Tema este abordată în două ore

BIBLIOGRAFIE

- Patriciu VLAICU, *Canon și libertate*, Ed. Presa Univ. Clujeană, Cluj-Napoca, 2013.
- *Canoanele Bisericii Ortodoxe. Vol. 1, Studiu introductiv, introduceri, note și traducere* RĂZVAN PERȘA, Editura Basilica, 2022.
- *Canoanele Bisericii Ortodoxe. Vol. 2, Studiu introductiv, introduceri, note și traducere* RĂZVAN PERȘA, Editura Basilica, 2022.
- *Canoanele Bisericii Ortodoxe. Vol. 3, Studiu introductiv, introduceri, note și traducere* RĂZVAN PERȘA, Editura Basilica, 2022.
- Răzvan PERȘA, *Natura canoanelor și principiile de interpretare a lor în Dreptul canonic ortodox al secolelor XIX-XX*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2021.
- Patriciu VLAICU, *Lege și comuniune – Organizarea statutară a Bisericii Ortodoxe Române (2007-2012)*, Editura PUC, Cluj-Napoca, 2013.
- *Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române*, Ed. IBMO, București, 2022.
- Patriciu VLAICU, „Raportul dintre principiile canonice și misiunea Bisericii”, în: *The place of canonical principles in the organization and working of autocephalous orthodox churches: the canon law international symposium, Arad, 10-12 Septembrie 2008*, Constantin Rus (ed.), Ed. Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2008, pp. 203-219.
- IVAN, Iorgu, „Importanța principiilor fundamentale canonice de organizare și administrație pentru unitatea Bisericii”, în: *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, 1969, 3-4.
- Emilian-Iustinian Roman, *Statutul pentru organizarea și funcționarea B.O.R. de la 1948 până la 2008 – Prezentare comparativă*, Ed. Performantica, Iași, 2009
- Stan, L., „Obârșia autocefaliei și autonomiei. Teze noi”, în: *Mitropolia Olteniei*, XIII (1961), 1-4, pp. 80-113.
- Pierre L'Hulier, *Dreptul bisericesc la sinoadele ecumenice I-IV* (trad. de Pr. Prof. Dr. Alexandru I. Stan), Editura Gnosis, București, 2000, 514p;
- Nicodim MILAȘ, *Canoanele Bisericii Ortodoxe însoțite de comentarii*, vol. I-III trad. de Uroș Kovincici și Nicolae Popovici, Tipografia Diecezana, Arad, 1930-1936.

9. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

- Conținutul disciplinei este menit a pregăti pe studenți pentru asumarea rânduiei bisericești în viața comunitară, înțelegerea Tradiției canonice în viața Bisericii și asumarea unui rol activ comunitățile locale, chiar din perioada în care sunt simplii mireni

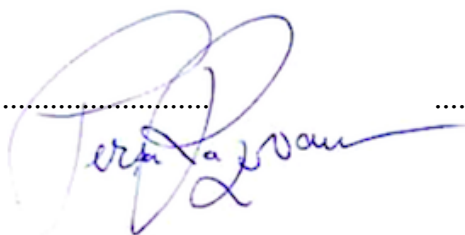
10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 CURS	EXAMEN SCRIS	VERIFICAREA ACUMULĂRII CUNOȘTIȚELOR	50%
		VERIFICAREA CAPACITĂȚII DE APLICARE A CUNOȘTIȚELOR ACUMULATE	20%
10.5 SEMINAR	PARTICIPAREA ACTIVĂ LA SEMINARII		10%
	EVALUARE SCRISĂ		20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințe minime pentru nota 5: Tratarea suficientă a cel puțin două subiecte din cele trei • Obținerea a cel puțin 50% din punctajul dedicat seminariilor 			

Data completării
titularului de seminar

15 mai 2024

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....
